

(2)

4103

Sveinstorps sn.

Dir. folkminnen.

Vemmenhög kb
SK.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Fornminneslära".

O. A. Söderström
känd i SK

Den sista riket.

Från Färdsp. Sveriges söder.

★ i man luggil (majal) råg- eller sädessätet och man lag de sista lagen med linn å detta / lags sk. lamm. Detta betydde att om lamm gömt se undan i fältet, under arbetet skulle den ge sig i väg, eller också fångas. Man symboliserade även uttrycket med att fånga lamm att arbetet med m mingen var slut för att något gömställe för djur inne i sädens fältet icke fanns mer. Krimmen som lamm säden turlade om att få binda denna sista mak, vilken man försåg med tre lamm, varefter man lissade den i luften under jubel samt för att varst någon granne att nu var majningen slut å detta fält.

När sista lamm körts in:

Från samma boken berättas; att när sista lamm kört av gräset körts in på lozan skulle någon av de falken slänga till porten efter lammets inkomande, ty genom detta förfaringssätt fick man lura med att; "jinturklamm" av fälen. - - - - -

6 sid.

Tröskning med pläjel (eller slaga)

Yman man på morgonen vid 4-tiden, då det var mörkt i kyrkan på lofan, började tröskningsarbetet med pläjeln. Leuhade man - i den kyrkan, där man lade "drösen" - den uttröskade biten, ställa en tjuga. Genom ståtets makit skulle icke gornissa kunnat draga iväg med något av den uttröskade råden. — — — — —

Prästlingarna i Hörjel kyrkan i Färsjö.

En större lekare i Färsjö som kallades Hörjel kyrkan bodde så för prästlingarna, man och kvinna. Vid lekning av levd var man alltid försiktig med att icke ställa det leskade levdal utom byskäll, och prästlingarna ofta vid ett oavsakligt ögonblick till och lånade levd, utan att fråga. — Dock när detta inträffade kommo de alltid till baka och gälda till baka läml, man man var därför inte oavgälden och att ha med dem att göra, när man inte kunde lit på om det levd de återgälda var frico för några "hushus puchis". — — — — —

Sista lövta lasset.

Från Bjerrisjå socken, Herrstads härad!
När sista lasset skulle köras in av hela ämbetsgöda leuhade man utav den sista ^{arken} ~~arken~~, som tog upp, med tillhjälp av nio den sista noken, lövd.

4103

och förmå ihop en figur föreställande en gut-
te. I kländ kläddes man en rock och låto på de
Anden åter muntligt förrige och detta up-
tog. I de större gårdarna var detta ofta ett leke
det fullt som då var ute på åkorn pluggande
sig i det sista lasset, och mitt i lasset tvånade
den ut kläddes gubben. Anden sång och muntligt på-
kländ fullhet i höst lasset, kallade det sista las-
set hem mot gårdens där de komma vände höst-
fullhet tog emot chipaget under julbel och leke
såg. Man lekte ofta också tulla om vem som
förel fick inlösta och därför också förel kunde by-
da till lullagilla. Denna såg med den ut kläddes
någon symboliserande även att man hade det si-
ta lasset i ladan på denna gård och de som lågo e,
ter fingra raska på frö att släpa till ut påker
som "bergsare". Det var också en särskild årlig
gäla att på förel "in äger", ty detta berörde rask.
helt hos fullhet på gårdens och då pigorna och drän-
garna om kvällen samledes vid "prästaköman" i la-
talade man om med vilken klämman man föresat ha
valdet samt eventuellt även rentill den det åter.
Någon höst gille som husbunden sedan nämnde
en viss dag då detta skulle hållas.

"Milkaharon:"

Sjön Körstas Sviken, Fins länd.

Det olyck som nattatis mjölkade komma, var den att

"milkhässon", och det var bändarnas fasa, ~~en~~
 det kunde inte äfva ut en och annan kv var ren
 mjölkhet när de skulle mjölkas om morgonen av
 gen. Denna "milkhässa" kunde man inte skjuta
 med hagel eller lera, ty detta best inte på hon
 utan den skulle skjutas med silvarkula. För att
 skydda honom för denna lera försåg man honom
 med stål - en stål leil som placerades länpligen
 om ett lemn, så de kor som lemn länskatte. En
 som detta försämrings sätt hade uttygel inte måkt a
 värmen sig djukt. — — — —

"Vångaröven"

Från denna boken berättas: När det sista lemn
 skulle köpas in var det en särskild tur för den de
 som fick stickas upp på den sista ~~med~~ nekens und
 livst arbetat, vilken kallades "vångaröven". —

Det var den sista nekens på "vångaröven" som man
 utstycke, med att binda till lemn om samt är
 förmå till den så att den friställdes en sugga
 (eller so). När så det sista lemn köpts in på lo
 gen, ställdes denna utstycke och till sidan för att
 rist stickas upp på gällan. Därefter kom för de
 man på stället ut med flaskan och lejös fyra
 dagar på vångaröven. Denna förflyttning var en
 tur med den inbärjande sidan i kvalitets samt att
 den sånlade lemn var tecken på. — — — —

Brödbackning:

Sin stumma plats berättas: Vid bakning av
bröd lektade man, sedan degen släppts upp
och plasmats på en raffelock, färdigt och så
tas in i ugnen, kom varje brödhåla, var efter
hvar odem, gränslade locket där det upskatoge
brödet var plasmats, detta tillgjakt så att hon
ställdes sig gränsla mot lemmen över locket. Om
detta förfaring sättet blev brödet bra bakat och
ingen "död rans" fickom i brödet efter bak-
ningen. Blev det en död rans i brödet — (död rans
var att brödet inte blevit gumm bakat, utan mjöl-
ka råden av degen, rådeg, upskatoge efter baka-
gen) betydde detta att någon i släkten skulle
levada inom den närmaste tiden, eller under
det året.

När hon kalvade:

Sin berättelse, Snyde Sviken.

När hon kalvade lektade man först efter
kalvens födelse förläga hon med en skiva,
"runten om skiva," grovt bröd, därefter tog man
en handröven och drog med denna ut efter ryg-
gen tre slag. denna procedur skulle göras "liande"
(man skulle inte säga något under tiden) —
Om man denna åtgärd skulle hon bli fortare
"lätt", (att efter bröden hos hon efter kalvning
skulle friggas utan att hon blev sjuk eller att

44103

man kom ad skicka hem efter någon, t. ex
klack gubbe, som kunde berätta om fru ef-
terlevanden.)

Gommiss:

Gommiss spelade en liten roll i den all-
männa falleten för i tiden. -----
På luftel där man hade sidan logat under sin
Tän var man mån om ad stå väl med Gommiss
ad ad hem inte drag i väg med sig till Gommans
utan istället ålade på förändel. Man trodde ad
om man står på god fot med honom drag han
sig ifrån Gommans ~~ad~~ bort till den han vill
Gomma. Därför ville man uppe mat på luftel
meda fot gräl, kätt och biös, vilken väten Gou-
miss skulle försna på under vintern.

Försökte man ad maktlösa detta, eller på a-
mat väte, t. ex. bort förklara Gommisen frimig
ad till frän rikedom, fick man utan vel ad dra
hem ifrån hemst och ad hem orkade.

Walter G. G. G.

Skäncken Englands
redaktion, Malmo.

Översändes härmed nämnda lei-
ding till "Folkvinnans Tjänst".

Högaktning för
Malmo & Öland.
Box 21 Åsperöv.